

«Харківські теплові мережі»

Із метою забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, розвитку добросовісної конкуренції, створенню конкурентного середовища та запобіганню проявам корупції у сфері публічних закупівель, в Україні було прийнято Закон «Про публічні закупівлі», який з 25.12.2015 вступив у силу^[i]. Вищезазначеним Законом встановлено значну кількість додаткових вимог до проведення закупівель розпорядниками чи одержувачами бюджетних коштів. Відповідно до ст. 3 цього Закону, одним із основних принципів здійснення публічних закупівель є добросовісна конкуренція серед учасників. Для гарантування наявності конкуренції, статтею 20 вищезазначеного Закону встановлено обмеження – у випадку відсутності пропозицій хоча б від двох учасників, процедуру закупівлі не може бути проведено.

Проте, незважаючи на задекларовані у законодавстві принципи, бажання збільшити прибутки сприяло появі різноманітних способів уникнення конкурентної процедури закупівлі – як учасниками, так і організаторами публічних закупівель, та призвело до появи «дивних» закупівель.

Одним із прикладів підозрілої діяльності замовників (державний орган, якому треба щось закупити) закупівель є випадок з Комунальним підприємством «Харківські теплові мережі».

Так, протягом одного календарного року, з травня 2018 по травень 2019 року, КП «Харківські теплові мережі» провели 11 закупівель добрив тваринного та рослинного походження на загальну вартість 547 284 грн., причому запланована вартість за кожною з цих закупівель була трохи меншою за 50 тисяч гривень (49 984 грн.).^[ii]

Подібні суми закупівель дозволяли не використовувати конкурентні відкриті торги, оскільки вимоги Закону України «Про публічні закупівлі», включаючи вимоги щодо наявності пропозицій хоча б від двох учасників для можливості проведення процедури застосовуються лише до замовників, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг)

Цей проект фінансується
Європейським Союзом

Цей проект реалізовується
Фондом Інновацій та Розвитку

дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт - 1,5 мільйона гривень, в інших випадках замовники мають право заключити договір «напрямую».

Окрім цього, відповідно до абз. 5 ч. 2 ЗУ «Про публічні закупівлі», замовники зобов'язані оприлюднювати звіт про укладені договори в системі електронних закупівель лише у випадку, якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень, а оскільки всі закупівлі були укладені на трохи меншу за 50 тис. грн. суму, КП «Харківські теплові мережі» не оприлюднювали ніяких звітів.

Представники громадської організації «Харківський антикорупційний центр» звернулись з інформаційним запитом до комунального підприємства, з проханням надати договори та специфікації до них щодо закупівлі добрив, аби отримати можливість зіставити ціни за цими договорами з ринковими цінами на момент купівлі, однак КП «Харківські теплові мережі» відмовились надати договори та специфікації, бо, на їх думку, на це відсутні правові підстави.

Існування цієї проблеми прокоментували представники Громадської організації «Харківський антикорупційний центр» на платформі WikiInvestigation: «Харківські теплові мережі» досить часто підвищують тарифи для населення на послуги з централізованого опалення та поставку гарячої води, закриваючи, таким чином, проблеми неефективного менеджменту фінансово-господарської діяльності підприємства. На початку опалювального сезону 2018-2019, багато харків'ян чекали опалення в своїх будинках по 2-3 тижні, вже після 15 жовтня (офіційного старту опалювального сезону). Деякі мікрорайони міста по 5-6 місяців чекають в своїх будинках на гарячу воду. Майже кожен день, взимку, в місті на тепломережах, траплялись крупні аварії, які від тепла вимикали школи дитячі садочки та лікарні. І в цей же час, «Харківські теплові мережі» стають ще більш непрозорими, закриваючи від харків'ян інформацію, яка є суспільно важливою».

[i] Закон України «Про публічні закупівлі» від 25. 12. 2015 року. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>

[ii] WikiInvestigation. Харківські тепломережі секретно купують чорнозем, не надаючи інформацію – Режим доступу:

<https://wikiinvestigation.org/article/procurements/%D0%A5%D0%90%D0%A6/5d025d872c419974a994c5da>

Цей проект фінансується
Європейським Союзом

Цей проект реалізовується
Фондом Інновацій та Розвитку